

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

УДК 811.161.2'367.627'243:378.016

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/54-2-20>

Інна ЛИНЧАК,
orcid.org/0000-0002-2756-6739
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри мовної підготовки
Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(Київ, Україна) Lunchakinna@ukr.net

НАВЧАННЯ ЛІЧБИ ІНОЗЕМНИХ СЛУХАЧІВ: ДІАПАЗОН ЛІНГВОДИДАКТИЧНИХ РЕСУРСІВ

У статті порушується проблема ознайомлення іноземних слухачів початкового рівня з категорією кількісних числівників і навчання їх лічби українською мовою.

Автор аналізує різноманітні лінгводидактичні підходи й засоби і доходить висновку, що в українській методіці навчання УМІ наявний достатній арсенал як традиційних, так і новітніх ресурсів для ефективного представлення цього матеріалу, його відпрацювання і закріплення.

«Класичними» засобами оптимізації процесу опанування лічби інофонами є робота з текстами лічилок, численні різноманітні тренувальні вправи на написання, прочитання чисел у різних комбінаціях як у прямому, так і зворотному порядку, запис чисел під диктовку викладача або ж вичленення числівників із аудіотекстів, завдання математичного характеру тощо. До переліченого викладач може запропонувати студентам роботу з виразного читання «цифрових» віршів, розгадування кросворда, вправи на матеріалі малих фольклорних жанрів і т. ін.

Інтерактивні форми роботи з кількісними числівниками на початковому етапі вивчення української мови як іноземної включають завдання із картками (номерних знаків машин, рейсів літаків, будинків, квартир, поштових індексів країн і міст, кредитних карток, телефонів екстрених служб України або власних мобільних тощо), на основі яких можна вибудовувати як прості короткі діалоги, так і спеціальні вправи, ігри.

Серед численних новітніх відкритих лінгводидактичних електронних ресурсів, що допомагають ознайомитися з кількісними числівниками української мови, відшліфувати правильність уживання їх у мовленні, рекомендуємо веб-сайт Анни Огойко, цифровий підручник Алли Недашківської і Олени Сіваченко, окремі онлайн-курси з УМІ, ютуб-канали із онлайн-уроками тощо.

Частота вживання кількісних числівників у повсякденному мовленні, значущість згаданої лексичної групи і граматичної категорії загалом свідчить про те, що роботу з ними потрібно починати на перших заняттях УМІ і повторювати, практикувати постійно. Очевидно, що цей процес відбувається не ізольовано, а в тісному взаємозв'язку з фонетикою і граматиною.

Ключові слова: кількісний числівник; лічба; українська мова як іноземна; початковий етап; лінгводидактика.

Inna LYNCHAK,
orcid.org/0000-0002-2756-6739
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of Language Training
Educational and Scientific Center "Institute of Biology and Medicine"
of Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Kyiv, Ukraine) Lunchakinna@ukr.net

TEACHING COUNTING TO FOREIGN STUDENTS: RANGE OF LANGUAGE DIDACTIC RESOURCES

The article raises the problem of familiarizing foreign students of primary level with the category of cardinal numbers and teaching them to count in the Ukrainian language.

The author analyzes various linguistic didactic approaches and tools and comes to the conclusion that the Ukrainian teaching methodology of UFL has a sufficient arsenal of both traditional and modern resources for effective presentation of this material, its practice and consolidation.

The «classic» means of optimizing the process of mastering numbers with inophones are work with the texts of counters, numerous different types of training exercises for writing, reading numbers in various combinations both in a

direct and in reverse order, writing down numbers under the teacher's dictation or extracting numbers from audio texts, tasks mathematical, etc.

In addition to the above, the teacher can offer students work on expressive reading of «digital» poems, solving a crossword, exercises on the material of small folklore genres, etc.

Interactive forms of working with cardinal numbers at the initial stage of learning Ukrainian as a foreign language include tasks with cards (number plates of cars, airplane flights, houses, apartments, postal codes of countries and cities, credit cards, telephone numbers of emergency services of Ukraine or own mobile phones, etc.). They can be used as a basis for simple short dialogues, as well as special exercises and games.

Among the many new open linguodidactic electronic resources that help to get acquainted with the cardinal numbers of the Ukrainian language, to polish the correctness of their use in speech, we recommend the website of Anna Ohoyko, the digital textbook of Alla Nedashkivska and Olena Sivachenko, separate online courses from UFL, YouTube channels with online lessons etc.

The frequency of use of cardinal numbers in everyday speech, the importance of the mentioned lexical group and grammatical category in general indicate that work with them should be started in the first classes of UFL and repeated, practiced constantly. It is obvious that this process does not occur in isolation, but in close relationship with phonetics and grammar.

Key words: cardinal number; counting; Ukrainian as a foreign language; initial stage; linguodidactics.

Постановка проблеми. Знайомство з кількісними числівниками української мови (їх назвами, структурою, вимовою, правописом) і навчання лічби відбувається в аудиторії інофонів-початківців на одному з перших занять вивчення УМІ.

Очевидним є те, що це процес поступовий: як правило, спочатку викладач представляє числівники у межах першого десятка / першої сотні, а потім перелік лексем поповнюється до тисячі і навіть мільйона. І хоча об'єктивних перешкод для подачі нової частини мови і повного переліку згаданих слів у формі називного відмінка протягом одного уроку немає, однак великий обсяг нового лексичного матеріалу й прагматична ціль – запам'ятати його задля активного практичного використання у подальшому – говорять на користь неспішного поетапного підходу і залучення різноманітних лінгводидактичних ресурсів.

Аналіз досліджень. Оскільки у системі навчання іноземців української мови числівник посідає особливе місце, позаяк сприяє формуванню стійких навичок нормативного вживання мовних сполук на позначення кількості та міри, окреслення часу, актуальність обраної нами теми не викликає сумніву.

Незважаючи на те, що в українській теорії навчання мови як іноземної наявні наукові студії щодо особливостей вивчення числівника (наприклад, роботи Лао Хуася, Лю Юйхуей (Хуася, Юйхуей, 2008), З. Мацюк (Мацюк, 2019), О. Гриджук (Гриджук, 2021)), а також спеціальні навчально-методичні розробки (зокрема, роботи Г. Колісник та І. Смаглій (Методичні вказівки, 2013), Р. Жангазиной та С. Кусяк (Жангазинова, Кусяк, 2019) тощо), висвітлення проблеми ефективною подачі категорії кількісних числівників і механізмів вироблення в іноземних студентів практичних умінь та навичок вживання їх у мов-

ленні на початковому рівні УМІ не отримало окремої уваги дослідників.

Мета нашої статті – запропонувати ефективний комплекс вправ і тренувальних завдань, систематизувати відкриті лінгводидактичні онлайн-ресурси з УМІ, що сприяють процесу засвоєння кількісних числівників і лічби загалом в аудиторії інокомунікантів.

Завдання: 1) розглянути труднощі засвоєння іноземцями-початківцями кількісних числівників української мови; 2) подати систему вправ, що сприяють процесу поетапного опанування кількісних числівників і лічби на заняттях з інофонами; 3) дослідити репертуар електронних ресурсів з УМІ, що допомагають ознайомитися з українськими числами і запам'ятати їх.

Виклад основного матеріалу. Насамперед варто зазначити, що при очному (дистанційному) навчанні під керівництвом викладача пояснювально-ілюстративний метод подачі нового матеріалу є домінуючим. Інофони вчаться нової лексики (у нашому випадку – лічби), її вимови, написання від педагога, що забезпечує правильне сприйняття матеріалу, усвідомлення та запам'ятовування чисел блоками (від нуля до 10, від 11 до 20, від 20 до 100 і далі), зосередження особливої уваги на труднощах (зокрема, фонетичного характеру).

Складнощі вимови кількісних числівників української мови для іноземних слухачів залежать від різниці у фонемному складі української та рідної для них мов і є типовими при опануванні фонетико-інтонаційної системи нашої мови загалом.

Так, якщо це група іспаномовних студентів, у їх аудиторії спостерігаються такі типи помилок: 1) порушення диференційних ознак вимови м'яких приголосних перед йотованими [йа], [йе], [йу] та перед [і]; 2) нерозрізнення фонем [и] – [і] – [е]; 3) нерозрізнення дзвінкх зімкнених і щілин-

них [б] – [в], [д] – [з]; 4) сплутування фонем [с] – [с'], [з] – [з']; 5) порушення диференційної ознаки носових [н] – [н']; 6) нерозрізнення щілинних і африкат тощо. Якщо це арабськомовні студенти, їм будуть притаманні: 1) порушення диференційної ознаки голосних [і] – [е], [е] – [а], [о] – [у]; 2) нерозрізнення фонем [и] – [і] – [е]; 3) диференційна помилка за глухістю-дзвінкістю [п] – [б]; 4) нерозрізнення твердих-м'яких приголосних; 5) порушення вимови українських задньоязикових [г], [к], [х]; 6) нерозрізнення фонем [д] – [дж] тощо (Василенко, Береза 2020: 50).

Узагальнивши аналізовані наукові розвідки із згаданого аспекту і власний досвід викладання УМІ як у моно-, так і поліетнічних групах (початковий рівень), можна зробити висновок, що найбільш складними для вимови фонемами української мови є [и], [г], [х], [ш], [ц], [ц'], [дз], [дз'], [дж], адже вони відсутні в багатьох мовах іноземних студентів. А тому їх спотворення (і низки інших – І. Линчак) досить часто спостерігається при озвученні кількісних числівників. До таких слів, зокрема, належать: *нуль, три, п'ять, шість, вісім, дев'ять, п'ятнадцять, шістнадцять, дев'ятнадцять, двадцять, п'ятдесят, шістдесят, дев'яносто* та ін. Окрім зазначених труднощів, іноземні слухачі припускаються й інших помилок: у дотриманні структури простих і складних числівників, написанні.

Очевидним є те, що після ознайомлення на уроці української мови з назвами чисел, їх правильним звучанням та написанням (для початку у межах першого десятка / першої сотні, і лише потім тисячі і далі – І. Линчак), найпершим завданням для іноземних слухачів є вивчити їх напам'ять. Часто при цьому використовуються тексти лічилок, оскільки ритм і римована структура зазначеного жанру ефективно впливають на опанування лічби (Линчак, 2021: 119).

Раз, два – дерева!

Три, чотири – вийшли звірі!

П'ять, шість – пада лист!

Сім, вісім – птахи в лісі!

Дев'ять, десять – он сунічки

Підвели червоні личка.

Задля відпрацювання цієї ж цілі та прискорення процесу вільного використання кількісних числівників у щоденному побутовому мовленні викладачем пропонується низка наступних тренувальних завдань.

Завдання 1. Напишіть цифрами:

дев'ять – __, *нуль* – __, *сім* – __, *десять* – __, *чотири* – __, *вісім* – __, *п'ять* – __, *три* – __, *шість* – __.

Завдання 2. Установіть відповідність:

20	дев'ятнадцять
17	п'ять
8	двадцять
11	два
0	одинадцять
6	сімнадцять
14	шість
2	вісім
5	нуль
19	чотирнадцять

Завдання 3. Запишіть словами:

15 – _____, 12 – _____,
18 – _____, 14 – _____,
11 – _____, 19 – _____,
16 – _____, 13 – _____,
17 – _____, 20 – _____.

Завдання 4. Вставте пропущені букви, якщо це потрібно:

три...цять, сімд...сят, сорок, п'...тдесять, двадц...ць, дев'...носто, шіс...десять, вісімдесять..., сто.

Завдання 5. Вирішіть математичні приклади, записавши результат словами:

а) *десять плюс (+) сім* = _____

б) *двадцять три плюс дев'ять* = _____

в) *чотири плюс одинадцять* = _____

г) *дев'ятнадцять мінус (-) шість* = _____

г) *п'ять плюс двадцять вісім* = _____

д) *шістнадцять мінус сім* = _____

е) *сорок три мінус чотири* = _____

є) *дев'яносто два плюс шість* = _____

ж) *тридцять сім плюс п'ятдесят вісім* = _____

з) *вісімдесят один плюс дванадцять* = _____

Остання із наведених вправ дозволяє не лише відпрацювати правильність вимови і написання кількісних числівників української мови у межах першої сотні, перевірити міцність знань щодо володіння цією лексикою, але й вперше знайомить іноземних студентів із поширеними математичними знаками «плюс», «мінус», «дорівнює». Слово «дорівнює» часом доречно замінювати альтернативним за значенням «буде», що підготує підґрунтя до подачі теми майбутнього часу дієслів у подальшому.

Подібні «математичні вправи» можна вибудувати й у формі діалогу з різними граматичними акцентами. Наприклад:

Завдання 6. Дайте відповіді на запитання, як наведено у зразку.

А) Зразок: *Тридцять сім і шістнадцять буде п'ятдесят три чи шістдесят три? – Тридцять сім і шістнадцять буде п'ятдесят три.*

Б) Зразок: *Тридцять сім і шістнадцять. Скільки це буде? / Це скільки? – Це буде п'ятдесят три. / Це п'ятдесят три.*

В) Зразок: *Тридцять сім і шістнадцять буде п'ятдесят три? – Так, тридцять сім і шістнадцять буде п'ятдесят три. // Тридцять сім і шістнадцять буде шістдесят три? – Ні, тридцять сім і шістнадцять буде не шістдесят три, а п'ятдесят три.*

До запропонованих вище «класичних» тренувальних завдань радимо додати вправи на прочитання чисел у різних комбінаціях як у прямому, так і зворотному порядку, запис чисел під диктовку викладача або ж вичленення числівників із аудіотекстів тощо. Наприклад:

Завдання 7. Назвіть числа:

1 – 11 – 10 – 100; 9 – 19 – 90 – 900; 2 – 12 – 20 – 200; 5 – 15 – 50 – 500; 8 – 18 – 80 – 800; 3 – 13 – 30 – 300; 7 – 17 – 70 – 700; 4 – 14 – 40 – 400; 6 – 16 – 60 – 600.

Завдання 9. Напишіть словами середнє число:

а) 8	10
б) 15	17
в) 32	34
г) 98	100
д) 64	66
е) 77	79
є) 41	43
є) 84	86
ж) 118	120
з) 243	245
и) 532	534
і) 896	898
ї) 1072	1074
й) 394	396

Завдання 10. Поставте числа у порядку зростання й прочитайте їх:

819, 76, 0, 13, 95, 6, 28, 1000, 145, 62, 9, 559, 41 ...

Завдання 11. Напишіть числа під диктовку:

98 – 87 – 76 – 65 – ...; 50 – 60 – 40 – 70 – 30 – ...; 1001 – 911 – 801 – 711 – ...; 2 – 12 – 20 – 22 – 200 – 212 – 222 ...

Завдання 12. Прослухайте аудіо. Допишіть числівники (Луцак, 2019: 55):

Це наша група. У ній _____ студентів – _____ хлопці і _____ дівчат. Сьогодні в нас _____ пари. Це наш викладач. У нього є _____ підручники й _____ журнал. Ми вчимо багато нових слів.

Завдання 13. Прослухайте аудіо. Запишіть цифрами (Podorozhnia, 7.2S-7-audio):

Олександр, який твій номер телефону?

– _____;
– _____?
– Ні, _____.
– Дякую.
– Прошу.

До інтерактивних форм роботи з кількісними числівниками на початковому етапі вивчення української мови як іноземної можна зарахувати завдання із картками номерних знаків машин, рейсів літаків, будинків, квартир, поштових індексів країн і міст, кредитних карток, телефонів екстрених служб України або власних мобільних тощо. З ними можна вибудовувати як прості короткі діалоги, так і спеціальні вправи, ігри.

Наприклад, чи не однією з найпопулярніших у цьому плані є дидактична гра «Бінго». Її мета – розпізнавання, багатократне проговорювання назв чисел. Інша відома гра «Телефон» полягає в тому, що учасники з двох студентських команд змагаються у вправності віднайти власника телефонного номеру. Таким чином відбувається не лише закріплення знань українських кількісних числівників, а й простих клішованих фраз при побудові телефонної розмови.

Так, кожен гравець першої команди отримує картку з кількома номерами телефонів (за кількістю членів іншої команди) і завданням додзвонитися до конкретної людини. Кожен гравець другої команди одержує картку з іменем і одним номером телефону. Викладач пояснює ігрову ситуацію: члени першої команди записали номери телефонів своїх друзів, але забули записати імена, кому який номер належить. Тому їм доведеться дзвонити на різні телефони доти, доки вони не додзвоняться до потрібної людини.

Хід гри:

А: (гравець першої команди) називає один із наявних на картці номерів телефону, наприклад *097 558 45 87*.

Б: (гравець другої команди), який почув «свій» номер, каже: – *Алло!*

А: (гравець першої команди): – *Добрий день! Це Олег? Я хочу розмовляти з Олегом.*

Б: (гравець другої команди): – *Ні, це не Олег. Ви помилилися. До побачення.*

Перший гравець продовжує гру до того часу, доки не «додзвониться» до потрібного адресата і не виконає завдання. Потім у гру вступає інший член першої команди.

На нашу думку, задля опанування теми кількісних числівників на початковому етапі вивчення УМІ окремо варто присвятити час читанню «цифрових» віршів.

«Цифровий» вірш – римівка; короткий текст, максимально абстрагований від лексичного значення, оскільки містить у своєму складі лише набір цифр, об’єднаних у ціле за допомогою інтонації та ритму.

Як лінгводидактичний матеріал «цифрові» вірші цінні тим, що допомагають не лише актуалізувати у пам’яті назви числівників українською мовою, їх правильне звучання, але й сприяють відпрацюванню складних для інофонів звуків і звукосполучень наявних у структурі римівки цифрово-лексичних одиниць (адже фонетика на початковому етапі перебуває у стадії становлення, що потребує постійної кропіткої роботи).

Очевидно, що знайомство з таким матеріалом доцільно планувати з найпростіших «текстів», оскільки для іноземних слухачів, що лише починають практикувати вміння рахувати україн-

ською, цифрові вірші з великою кількістю різних цифр є складними. Авторство одного з таких вдалих зразків приписують французькому інженеру-хіміку і письменнику Франсуа Ле Ліонне (Кулькова, 2014: 309):

1, 2, 3, 4, 5.

6, 7, 8, 9, 10.

12?

11?

Далі в роботу залучаються інші, складніші «тексти», в яких, як видно нижче, можуть повторюватися ті самі цифри або ж близькі за звучанням, що дозволяє контролювати вимову тих чи інших звуків. Так, зразок із початком 3-13-3-13-30... демонструє можливість відпрацювання складного для вимови інофонів звука «р», «текст», що починається на 2-12-2-12-20... – губно-зубного звука «в».

Завдання 14. Прочитайте «цифрові» вірші правильно і з інтонацією.

2-12-2-12-20	2 12 46	3-13-3-13-30	2 15 42	3 4 2 1	17 30 48
22-12-22	48 3 06	33-13-33	42 15	46 17	140 10 01
23-12-19	33 1 102	33-13-19	37 08 5	300 10 900	126 138
20-20-20-22	8 30 32	30-30-30-33	20 20 20!	8 14	140 3 501

Однак головна мета роботи з «цифровими» віршами на занятті УМІ – це домогтися правильного і впевненого озвучення українських кількісних числівників, чому значним чином сприяють інтонація та ритм. Домашнім завданням для студентів може бути самостійне складання власного зразка.

Ще одним цікавим аспектом роботи із аналізованою темою є розгадування кросворда, що насамперед дозволяє відновити у пам’яті графічний образ українських кількісних числівників.

Завдання 15. Знайдіть назви чисел у кросворді. Запишіть їх у відведеному місці.

д	в	а	х	ч	о	т	и	р	и	а) 2 – два б) 7 – ..... в) 11 – ..... г) 1000 – ..... р) 13 – ..... д) 0 –	е) 17 – ..... є) 4 – ..... ж) 8 – ..... з) 100 – ..... и) 6 – ..... і) 500 – .....
т	р	и	н	а	д	ц	я	т	ь		
у	щ	є	у	л	и	м	я	ф	й		
т	е	ч	л	ш	н	з	с	т	о		
и	в	ц	ь	ж	а	ь	г	ю	т		
с	і	м	н	а	д	ц	я	т	ь		
я	с	р	є	к	ц	з	б	і	е		
ч	і	в	ш	є	я	і	р	я	б		
а	м	у	п’	я	т	с	о	т	ш		
и	ш	і	с	т	ь	ж	ю	ч	и		

Матеріал паремійних жанрів української усної народної творчості (а саме скоромовки, прислів’я і приказки) також може стати у пригоді при роботі з кількісними числівниками в іноземній аудиторії.

Завдання 16. Віднайдіть у реченнях числівники, підкресліть їх і запишіть цифрами.

Сім п’ятниць на тиждень. – ...

Хитру сороку спіймати морока. А на сорок сорок – сорок морок. – ...

Один день їсть, п’є, танцює, а двадцять дев’ять голодує. – ..., – ...

У стоніжок по сто ніжок. Всі сто милися. Всі стомилися. – ...

Очевидно, що наведені нами різновиди вправ і завдань не вичерпують усього репертуару лінгводидактичних прийомів для опанування лічби інофонами. Але варто зазначити, що і не всі вони потребують застосування в студентській аудиторії – досвідчений викладач, «відчуваючи» групу, знає коли і як краще використовувати ту чи іншу активність.

Не піддається сумніву той факт, що поряд із домінуючим пояснювально-ілюстративним

методом подачі матеріалу від викладача, сьогодні великого значення набувають численні електронні лінгводидактичні ресурси з УМІ: електронні версії підручників і навчальних посібників, цифрові підручники, навчальні сайти з матеріалами різного характеру – від теорії до текстів, аудіоподкастів й інтерактивних завдань-тренажерів; мобільні додатки, безплатні онлайн-курси, сторінки в соціальних мережах, інтернет-форуми тощо. За допомогою них можна самостійно ознайомитися з тією чи іншою темою курсу української мови для іноземців, відпрацювати, закріпити її.

Не вдаючись до поглибленого аналізу спеціфіки і змістового наповнення згаданих інтернет-ресурсів, чия кількість постійно зростає і котрі час від часу піддаються науковому осмисленню з боку українських лінгводидактів (статті А. Недашківської, Н. Ткачик, Г. Темник Т. Фоменко тощо), пропонуємо згадати окремі із них, що ефективно допомагають студентам у самостійній роботі з кількісними числівниками.

До рекомендованих нами належать:

1) веб-сайт Анни Огойко для вивчення української мови іноземцями www.ukrainianlessons.com (<https://www.ukrainianlessons.com/numbers/>);

2) цифровий підручник Алли Недашківської і Олени Сіваченко <https://podorozhiua.com/> (<https://podorozhiua.com/3/>);

3) онлайн-курси з УМІ <https://www.lingohut.com> (<https://www.lingohut.com/en/v776995/ukrainian-lessons-numbers-1-through-10...>), <https://uaru-online.com/> (https://uaru-online.com/ua_blog/cardinal-numbers-in-ukrainian.html), <https://www.loecsen.com> (<https://www.loecsen.com/ru/курсы-украинский#/ru/Цифры>), <https://ukrainian-zone.com> (<https://ukrainian-zone.com/series/vocabulary/numbers-1-to-10>);

4) ютуб-канали із онлайн-уроками: [Speak Ukrainian](https://www.youtube.com/watch?v=7XrQddM5lIE) (<https://www.youtube.com/watch?v=7XrQddM5lIE>, https://www.youtube.com/watch?v=4ffN_2GYgBw), [Learn Ukrainian Language](https://www.youtube.com/watch?v=bHPYqWYLE58) (<https://www.youtube.com/watch?v=bHPYqWYLE58>), [Let's Learn Ukrainian](https://www.youtube.com/watch?v=ksZEEAHX6ow) (<https://www.youtube.com/watch?v=ksZEEAHX6ow>);

5) мобільний додаток <https://www.duolingo.com/course/uk/> тощо.

І насамкінець варто відзначити, що частота вживання кількісних числівників у повсякденному мовленні, значущість згаданої лексичної групи і граматичної категорії загалом свідчить про те, що роботу з ними потрібно починати на перших заняттях УМІ і повторювати, практикувати постійно. Очевидно, що цей процес відбувається не ізольовано, а в тісному взаємозв'язку з фонетикою і граматику.

Так, у межах опанування лексико-граматичних тем початкового рівня вивчення УМІ («Однина і множина іменників», «Моя сім'я» (кількісний числівник + рік, роки, років), «Особиста інформація» (номери будинку / квартири / телефону, вік...), «У магазині» (відповідь на запитання «Скільки коштує/кошують?»): кількісний числівник + гривня, гривні, гривень), «Погода» (кількісний числівник + градус, градуси, градусів) тощо) здійснюється актуалізація й одночасно відшліфування, закріплення отриманих знань про кількісні числівники й лічбу в українській мові.

Так, у межах опанування лексико-граматичних тем початкового рівня вивчення УМІ («Однина і множина іменників», «Моя сім'я» (кількісний числівник + рік, роки, років), «Особиста інформація» (номери будинку / квартири / телефону, вік...), «У магазині» (відповідь на запитання «Скільки коштує/кошують?»): кількісний числівник + гривня, гривні, гривень), «Погода» (кількісний числівник + градус, градуси, градусів) тощо) здійснюється актуалізація й одночасно відшліфування, закріплення отриманих знань про кількісні числівники й лічбу в українській мові.

Висновки. Отже, на підставі вищевикладеного можемо дійти висновку, що в українській лінгводидактиці наявні численні різноманітні (як традиційні, так і новітні (онлайн)) ресурси й засоби для оптимізації процесу опанування лічби іноземними слухачами.

При знайомстві інофонів-початківців із кількісними числівниками української мови й подальшому активному застосуванні їх у мовленні насамперед спостерігаються труднощі фонетико-інтонаційного характеру, а також складнощі у дотриманні структури простих і складних числівників, їх написанні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Василенко Н., Береза Л. Лінгвометодичні основи дистанційної форми навчання української фонетики іноземних студентів. *Pedagogy and Psychology in the Modern World: Theoretical and Practical Aspects*. Monograph. Prague, Czech Republic, 2020. С. 43–59.
2. Гридчук О. Числівники на позначення часу як об'єкт вивчення в іншомовній аудиторії. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2021. Випуск 15. С. 83–96.
3. Жангазінова Р., Кусяк С. Українська мова для іноземців. Частина II. Морфологія: [навчально-методичний посібник для самостійної роботи іноземних студентів підготовчого відділення галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Львів : Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2019. 118 с.
4. Кулькова Р.А. Ритм и рифма как активизаторы работы памяти на уроке по РКИ. Статья первая. *Социокультурные и филологические аспекты в образовательном и научном контексте: Первый Международный виртуальный форум по русистике, культуре, педагогике в Японии / статьи, доклады Международного форума в Японии 2014 года / Япония, Киото, Университет Киото Сангё, название издательства «Tanaka Print», 2014. С. 307–317.*

5. Линчак І. «Раз, два – дерева...»: лічилки у практиці викладання української мови іноземним студентам. Науковий журнал «Міжнародний філологічний часопис». Том 12. № 4 (2021). С. 117–121. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/15770>
6. Мацюк З. Лінгводидактичні особливості вивчення числівників у курсі української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. 2019. Випуск 14. С. 159–172.
7. Методичні вказівки з курсу «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів I курсу всіх спеціальностей. Числівник / укл.: Г.М. Колісник, І.В. Смаглий. Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2013. 23 с.
8. Українська мова як іноземна для англomовних студентів-медиків: підручник з електрон. аудіодод. : у 2 кн. Кн. 1. Соціокультурна комунікація / С.М. Луцак, А.В. Ляків, Н.П. Литвиненко та ін. ; за ред. С.М. Луцак. К. : ВСВ «Медицина», 2019. 504 с. + Аудіододаток [Електронний ресурс].
9. Хуася Л., Юйхуей Л. Числівники української мови у порівнянні з китайською: специфіка значення, творення і вживання. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної* : зб. наук. праць. Львів, 2008. Вип. 3. С. 273–276.
10. ПодорожіЮА. URL: <https://podorozhiua.com>.

REFERENCES

1. Vasylenko N., Bereza L. Lihvometodychni osnovy dystantsiinoi formy navchannia ukrainskoi fonetyky inozemnykh studentiv [Linguistic-methodical foundations of distance education of Ukrainian phonetics for foreign students]. *Pedagogy and Psychology in the Modern World: Theoretical and Practical Aspects*. Monograph. Prague, Czech Republic, 2020. С. 43–59 [in Ukrainian].
2. Hrydzhuk O. Chyshivnyky na poznachennia chasu yak ob'ekt vyvchennia v inshomovnii audytorii [Numerals for marking time as an object of study in a foreign audience]. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2021. Vypusk 15. S. 83–96 [in Ukrainian].
3. Zhanhazynova R., Kusiak S. Ukrainska mova dlia inozemtsiv [Ukrainian language for foreigners]. Chastyna II. Morfolohiia: [navchalno-metodychnyi posibnyk dlia samostiinoi roboty inozemnykh studentiv pidhotovchoho viddilennia haluzi znan 22 «Okhorona zdorov'ia». Lviv : Lvivskiy natsionalnyi medychniy universytet imeni Danyla Halytskoho, 2019. 118 s. [in Ukrainian].
4. Kul'kova R.A. Ritm i rifma kak aktivizatory raboty pamyati na uroke po RKI [Rhythm and rhyme as memory activators in the RFL lesson]. Stat'ya pervaya. Sociokul'turny'e i filologicheskie aspekty v obrazovatel'nom i nauchnom kontekste: Pervy'j Mezhdunarodny'j virtual'ny'j forum po rusistike, kul'ture, pedagogike v Yaponii / stat'i, doklady Mezhdunarodnogo foruma v Yaponii 2014 goda / Yaponiya, Kioto, Universitet Kioto Sangyo, nazvanie izdatel'stva «Tanaka Print», 2014. S. 307–317 [in Russian].
5. Lynchak I. «Раз, два – дерева...»: lichylky u praktytsi vykladannia ukrainskoi movy inozemnym studentam [«One, two – trees...»: counting-out rhymes in the teaching of Ukrainian language to foreign students]. *Naukovyi zhurnal «Mizhnarodnyi filolohichnyi chasopys»*. Том 12. № 4 (2021). С. 117–121. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/15770> [in Ukrainian].
6. Matsiuk Z. Lihvodydaktychni osoblyvosti vyvchennia chyshivnykiv u kursu ukrainskoi movy ya kinozemnoi [Language didactic features of learning numerals in the course of the Ukrainian language as a foreign language]. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2019. Vyp. 14. S. 159–172 [in Ukrainian].
7. Metodychni vkazivky z kursu «Ukrainska mova yak inozemna» dlia inozemnykh studentiv I kursu vsikh spetsialnostei. Chyshivnyk [Methodical instructions from the course «Ukrainian as a foreign language» for foreign students of the first year of all majors. Numeral] / uкл.: Н.М. Колісник, І.В. Смаглий. Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2013. 23 с. [in Ukrainian].
8. Ukrainska mova yak inozemna dlia anhlovnykh studentiv-medykiv [Ukrainian as a foreign language for English-speaking medical students]: pidruchnyk z elektron. audiodod. : u 2 kn. Кн. 1. Sotsiokulturna komunikatsiia / S.М. Lutsak, A.В. Ilkiv, N.Р. Lytvynenko та ін. ; за ред. S.М. Lutsak. К. : VSV «Medytsyna», 2019. 504 с. + Audiododatok [Elektronnyi resurs] [in Ukrainian].
9. Khuasia L., Yuikhuei L. Chyshivnyky ukrainskoi movy u porivnianni z kytaiskoiu: spetsyfika znachennia, tvorennia i vzhyvannia [Numerals of the Ukrainian language in comparison with Chinese: specifics of meaning, creation and use]. *Teoriia i praktyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. 2008. Vyp. 3. S. 273–276 [in Ukrainian].
10. PodorozhiЮА URL: <https://podorozhiua.com>